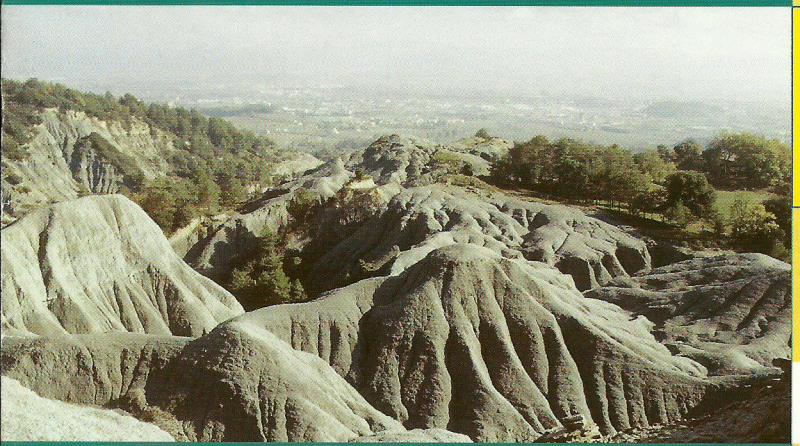

PR C·41

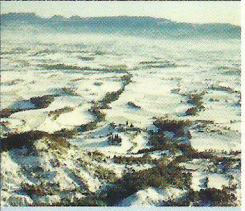
SENDER de GURB

OSONA

CATALUNYA

25 Anys PR C·41

c o n t e x t

Gurb de la Plana, amb 52 km^2, ocupa una part protagonista al centre de la Plana de Vic. Avui és un municipi que conserva una arrelada tradició agrícola i ramadera amb un important nombre de masies i explotacions, però també acull un nodrit teixit empresarial.

La seva història, així com els orígens del municipi, estan relacionats amb el castell de Gurb, situat a dalt d'un turó de 845 m d'altitud, que es troba darrera el petit nucli que forma la parròquia, i que també travessa el PR C-41. Tant el terme com el castell de Gurb, que apareixen documentats per primera vegada 886, pertanyien a un vicari que actuava en nom del comte de Barcelona, veritable propietari del «castrum Gorbi» o «Gurbi», tal com s'esmenta a la documentació de l'època. El 1820 el terme de Gurb es constituí en municipi amb les parròquies de Sant Andreu de Gurb, Sant Cristòfol de Vespella, Sant Julià Sassorba i Sant Esteve de Granollers.

A més de la bellesa i la diversitat del paisatge, és d'interès destacar el nombrós patrimoni arquitectònic i arqueològic del municipi, bona part del qual ressegueix pel PR C-41.

En aquest sentit podem citar la parròquia de Sant Andreu de Gurb -església del segle XII que fou renovada durant els segles XVII-XVIII i que està formada per una sola nau molt ampla capçada per un absis semicircular que s'obre directament a la nau-; la creu de Gurb -a dalt del turó on era situat l'antic castell de Gurb, documentat també el 886-; Sant Julià Sassorba -bell edifici romànic amb església mil·lenària (991-1991)-; Sant Sebastià -santuari situat al municipi de Vic que fou construït el segle XVII amb motiu d'una pesta i que és on tingué lloc la conjura dels vigatans durant la guerra de felip V-; l'església de Sant Joan Galí -renovada entorn el 1689 sobre d'una anterior del segle XI-; el mas Galí -antiga quadra jurisdiccional o casa amb torres foritificada- i l'ermita de Sant Roc -església votiva construïda el segle XIX.

Dominis panoràmics des del turó de la Creu de Gurb.
El turó vist des de la Plana.

FOTO PORTADA: paisatge d'erosió de les margues blavenques.

La presència de bous era habitual a les masies de Gurb. Escenes rurals de principis de segle XX.

descripció del recorregut

horari metres

0'–0 > > • Parròquia de Sant Andreu de Gurb. Constitueix l'edifici més important del terme municipal de Gurb. Documentada per primera vegada el 942 i, com a parròquia, el 1025. L'edifici és format per una nau molt ampla, capçalada per un absis semicircular que s'obre directament a la nau. De l'època romànica sols es conserva l'exterior de l'absis i alguns punts de l'aparell del mur. El campanar, de torre troncopiramidal, correspon al segle X.

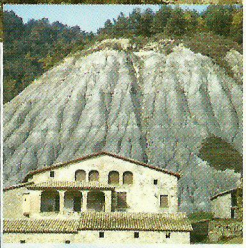
10'-600 > > • El sender passa per sota de la casa del Puig i aviat inicia una forta rampa fins a enllaçar en el camí ample que seguirem cap a l'esquerra (Derivació per anar i tornar de St. Roc). El camí continua per una zona de margues, sense arbres, fins al començament de la pujada a la Creu de Gurb

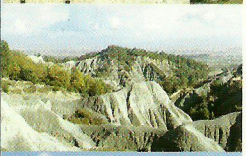
33'–2400 > > • Coll de la Creu de Gurb. El sender continua a la dreta. En aquest punt una derivació del sender a l'esquerra amunt ens permet pujar al turó del castell, mirador immillorable sobre la Plana de Vic. Hi ha una taula d'orientació que ens permetrà identificar l'entorn. A dalt del turó hi havia l'antic castell de Gurb que pertanyia a la família de vicaris comtals, que prengueren el nom de terme. El castell ja el trobem documentat a partir del 886. De l'antic edifici medieval avui no en resta pràcticament res, llevat d'algunes pedres carejades i restes d'estructures. De nou al coll, el sender continua cap a St. Julià de Sassorba.

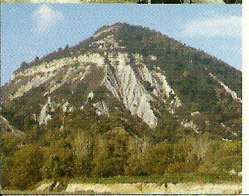
1h.–4.400 > > • El camí ample que seguim marxa a la dreta vorejant un camp, i canvia de vertent. Poc després trobem una tanca de filat.

1h.10'–5.000 > > • Arribem a la granja de bestiar d'El Borrell, al fons

veiem Sant Julià Sassorba. Baixem pel costat d'una tanca de filat.

1h.13'–5.100 > > • Passem una porta de filat i agafem un camí ample a la dreta.

1h.18'–5.300 > > • Arribem a un cobert aterrat que queda a la nostra esquerra, si voregem aquesta vella construcció trobem a 150 m la Font del Borrell.

1h.30"–6.210 > > • Arribem a la cruïlla del camí que va de Sant Bartomeu del Grau a Sant Julià Sassorba, seguim cap a l'esquerra.

1h.36"–7.315 > > • Sant Julià Sassorba, és la parròquia més enlairada del terme (785 m) i, l'any 1990 és commemorà el primer mil·lenari de la construcció de l'església. És un edifici del segle XI d'una sola nau amb capelles laterals i una sagristia. Davant l'ermita hi ha la casa de l'Om. Seguim a l'esquerra per un camí dins el bosc que va baixant.

1h.38'–7.555 > > • Cruïlla. Anem a l'esquerra avall, agafem una pista forestal més ampla.

1h.50'–8.175 > > • Passem davant un dipòsit d'aigua. Deixem una pista a l'esquerra.

2h.10'–9.800 > > • Casa de la Pujada. El camí baixa a la seva esquerra.

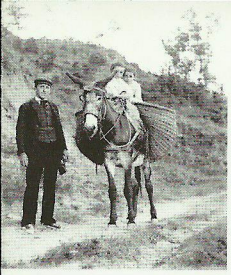
2h.11'–9.930 > > • Cruïlla. Davant l'Eix Transversal, anem a l'esquerra.

2h.17'–10.215 > > • Passem per sota l'eix, sortim a la carretera de Vic a Prats de Lluçanès. Anem a la dreta.

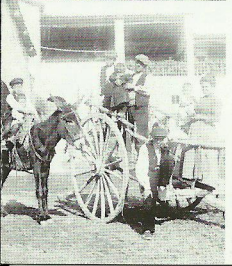
2h.20'–10.395 > > • Deixem la carretera, anem a l'esquerra cap al Molí de la Pujada.

2h.22'–10.565 > > • Molí de la Pujada. Es travessa un rierol i després un camp, prenem un corriol de bosc que enllaça amb una pista forestal. Anem a l'esquerra amunt. Mentre

Els típics terrers de margues d'aquest entorn dónen un caràcter particular al PR C-41.

dura la pujada trobem diverses cruïlles, no deixem els senyals.

2h.50'–11.900 > > • Passem davant l'antiga Font de les Casetes.

2h.55'–12.305 > > • El sender deixa la pista forestal i agafa una drecera a l'esquerra que puja un marge. Cal obrir una tanca de filat elèctric.

2h.58'–12.465 > > • El corriol surt de nou a una pista més ampla, anem a l'esquerra.

3h.05'–13.400 > > • Ermita de Sant Sebastià, mirador de la Plana. Està situada dins el terme de la Guixa o Sentfores, (municipi de Vic). És un santuari dedicat a Sant Sebastià que ja existia des del 1250. L' edifici actual junt amb el campanar foren construïts el segle XVIII amb motiu d'una pesta. El 1705 hi tingué lloc la conjura dels vigatans que van autoritzar el doctor vigatà Domènec Pereda a signar el pacte de Gènova que decidí la vinguda a Catalunya de l'arxiduc Carles d'Àustria, durant la guerra de Felip V. Fora l'edifici hi ha una font. El sender baixa sobtadament per un corriol dins el bosc. A mitja baixada trobem una tanca de filat. Sortint del bosc, passem per unes margues i baixem per una torrentera.

La cultura de l'animal de ferradura estava molt arrelada a la Plana, tant pel tragir de mercaderies com per les feines pròpies del camp.

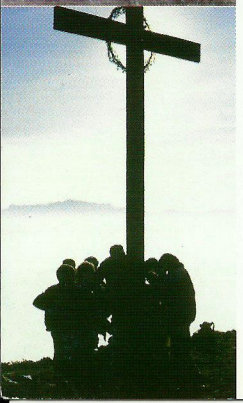
3h.20'–14.925 > > • Arribem a una cleda metàl·lica. Es pot obrir i tancar fent córrer els passadors. Passem davant el Mas Mitjà, seguim el camí avall.

3h.23'–15.205 > > • Cruïlla. Anem a l'esquerra. Més endavant el camí travessa la riera per un pont.

3h.29'–15.795 > > • Cruïlla. Anem a l'esquerra davant la casa d'Els Roures.

3h.40'–16.255 > > • Ermita de Sant Joan del Galí, església del segle

XI, que fou renovada entorn el 1689. Prop de l'entrada s'hi troba un sarcòfag que sembla que pertany al segle XIV. Davant de l'església hi ha la torre quadrada de defensa El Galí, que és un dels més bells exemplars de quadres que resten d'Osona. La torre El Galí era una de les petites quadres que tenia una jurisdicció autònoma vers el castell de Sentfores i que, a partir del segle XV, s'uní a la Confederació de Quadres Unides regides per un sol batlle.

Travessem novament la carretera de Vic a Prats de Lluçanès. Travessem la tanca metàl·lica.

3h.41'–16.355 > > • Pont d'en "Barni". Passarel·la metàl·lica que ens ajuda a superar el voral lateral de l'Eix.

3h.44'–16.505 > > • Passem sota un pont d'uns dels accessos a l'Eix.

3h.46'–16.700 > > • Travessem un rierol i fem una petita pujada.

Prop d'un segle separa la presa de les dues fotos.
La Creu del castell de Gurb data del 1900.

3h.50'–17.260 > > • Passem per davant del Solerdelcoll.

3h.55'–17.600 > > • Passem per la finca d'El Güell

4h.03'–18.257 > > • Arribem a una cruïlla conflictiva, cal fixar-se en els senyals.

4h.04'–18.550 > > • Passem prop de Can Brodón.

4h.10'–18.860 > > • Cruïlla a sota de Garrigons.

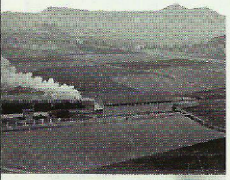
4h.20'–19.550 > > • Passem per Terrers.

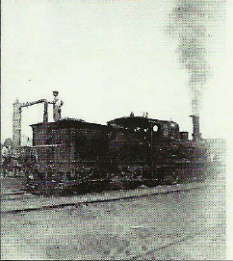
4h.25'–20.055 > > • Parròquia de Sant Andreu de Gurb.

> > • Fi del recorregut • < <

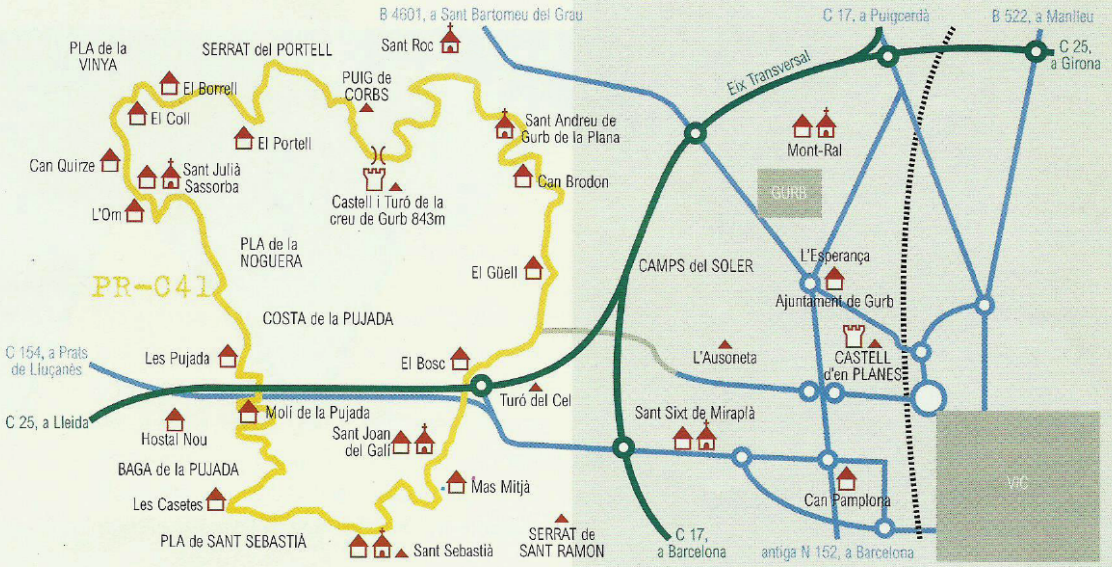

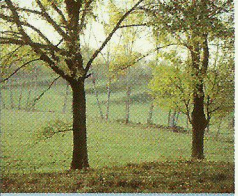

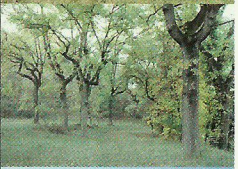
mapa de localització

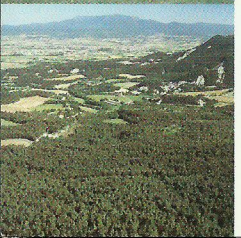

La presència del ferrocarril, a principis del segle XX, va suposar una gran transformació del territori.

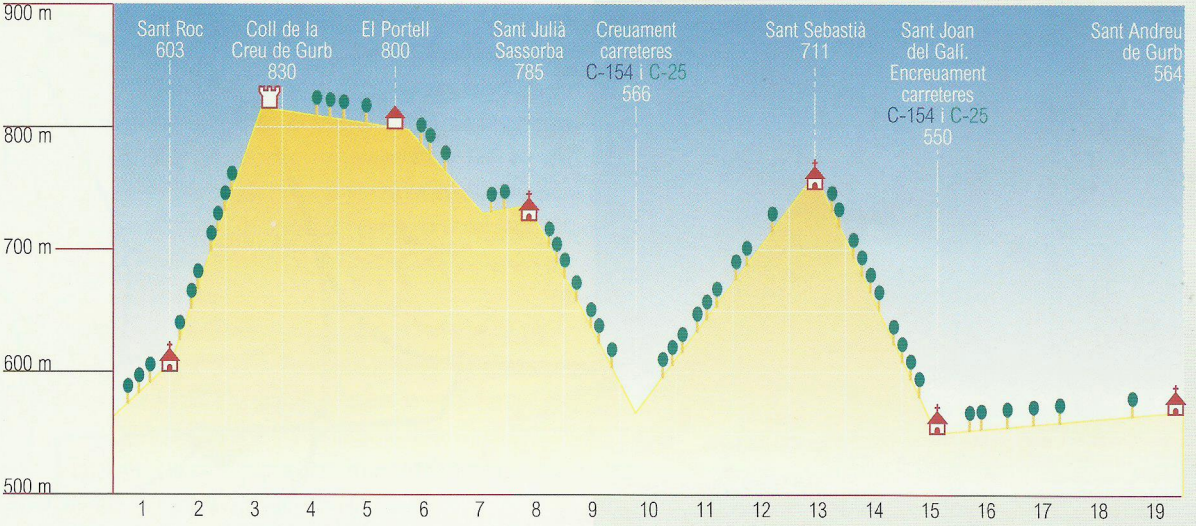

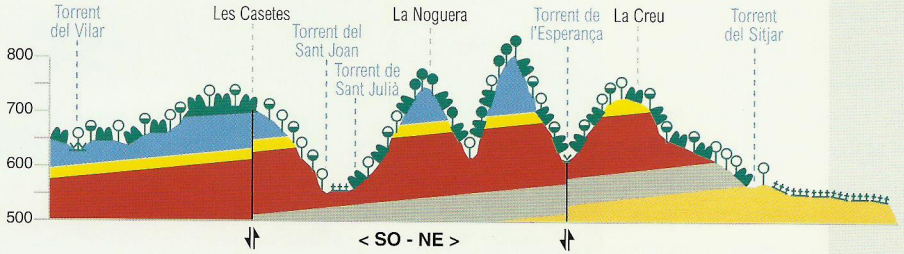

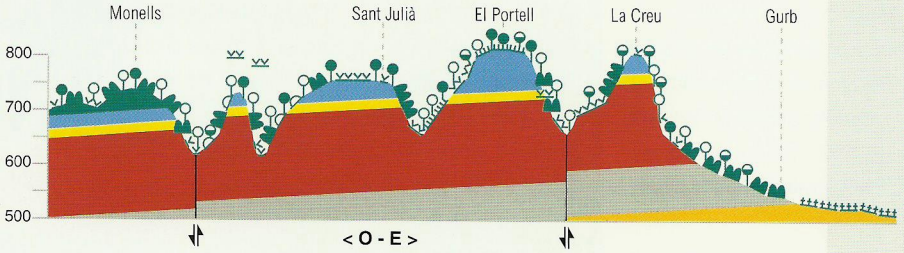
c o t e s d ' a l t i t u d

A Gurb, i al llarg del Sender PR-C 41, abunden les raconades bucòliques en les quals es pot gaudir de la natura i del món rural.

vegetació i geologia

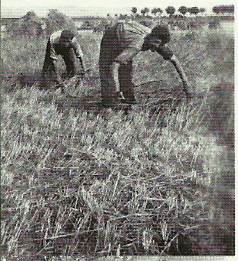

simbologia

roure · alzina · pi roig · garric

boix · jonceda · bardissa · conreus

EDAT			Mb.	LITOLOGIA	FORMACIÓ Fm.
oligocè					
PRIABONIÀ	superior		= = =	gresos beix i rojos	Fm. Artés
	mig		= = =	gresos beix	Fm. Sant Sebastià
	inferior		= = =	complex evaporític (guixos i margues)	Fm. La Noguera
BIARRITZIÀ	superior		Vespella	margues blavenques	Fm. Vic = Fm. Igualada
			Gurb	margues blavenques	
	mig		La Guixa	margues blavenques	

f i t x a

Denominació: Petit Recorregut Catalunya 41 (P.R. C-41)
Distància: 20.055 km • Temps aproximat: 4h.25'
Punt recomanat d'inici i retorn: Parròquia de Sant Andreu de Gurb.
Desnivell: Punt més alt: coll de la Creu de Gurb (794 m.)
Punt més baix: carretera de Prats de Lluçanès (551 m.).
Sender: Petit sender de tipus circular.
Circuit: Pintat i senyalitzat amb franges i indicadors blancs i grocs.
Elaboració del projecte: Secció de senders de la UE de Vic.
Dibuixos: Lluís Matavacas i Joan Conill.
Fotografies: Arxiu Aj. de Gurb, Antoni Anguera i Joan Conill.
Responsables del sender: Josep Barniol, Joan Blancafort i Jordi Espina.
Coordinadors d'aquesta edició: Enric Andreu i Joan Conill.
Assessorament i homologacions: Comitè Català de Senders.
Assessorament geologia i botànica: Lluís Matavacas.
Observació: Ciclable en un 85%. Cal empènyer, i fort, a la pujada.

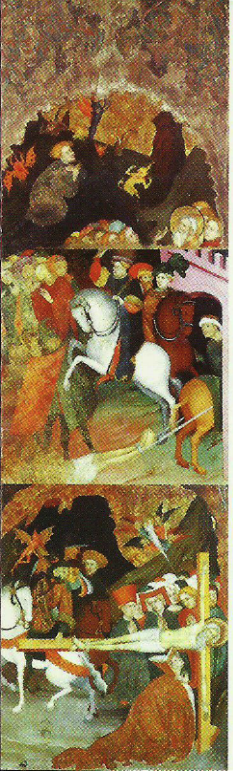
Fins fa ben poc la matança del porc i el segar marcaven molt el calendari a pagès. Les rouredes predominaven a la Plana.

t è c n i c a

Assessorament històric: Mª Teresa Soldevila.
Informacions d'interès: Sender adequat per fer-lo en una matinal. És a prop de la carretera nacional C-17 i de l'Eix Transversal C-25. Per arribar al punt d'origen recomanat (Sant Andreu de Gurb), cal agafar la carretera de Sant Bartomeu del Grau.

També es pot accedir a Sant Joan del Galí per la carretera de Prats de Lluçanès. Cal anar amb compte amb les tanques de bestiar que hi ha a diversos punts del recorregut, cal deixar-les tancades. Amb bicicleta de muntanya, el circuit es ciclable en un 85%, cal empènyer (i fort) a la pujada a la Creu de Gurb, i també és delicada la baixada des de Sant Sebastià a la casa del Mas Mitjà. També haurem de baixar ocasionalment en diversos punts del recorregut (filats, marges, ponts, etc).

Principals punts d'interès: St. Andreu de Gurb, St. Roc, cim de la Creu de Gurb, St. Julià Sassorba, St. Sebastià i St. Joan del Galí.

i n f o r m a c i ó

Unió Excursionista de Vic
C/ Riera, 22 08500-Vic
www.unioexcursionistavic.org
secretaria@unioexcursionistavic.org

Ajuntament de Gurb
telf. 93 886 01 66,
gurb@diba.cat

Oficina Municipal de Turisme
telf. 93 886 20 91
www.victurisme.cat
turisme@vic.cat

Consorci Turístic d'Osona
telf. 93 885 17 15
www.osonaturisme.cat

Comitè Català de Senders (FEEC)
telf. 93 412 07 77
www.feec.cat
senders@feec.cat

Parts del retaula gòtic de l'església de Sant Andreu de Gurb, actualment ùbicats al Museu Episcopal de Vi.

s e n y a l i t z a c i ó

continuïtat del sender

canvi de direcció

direcció dolenta

monument

font

mirador

PR
C·41

SENDER de GURB

OSONA

CATALUNYA

organitza:

Unió Excursionista de Vic

patrocina:

AJUNTAMENT DE GURB

col·laboren:

FEEC

Federació d'Entitats
Excursionistes de Catalunya

Consorci de
Turisme d'Osona

PREU: 0,60 euros

Disseny: Jordi Sales